

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Adroddiad Blynyddol Cyntaf
Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl
Llywodraeth Cymru
2013

“Gwneud Cymru yn wlad sy’n elyniaethus tuag at Fasnachu mewn Pobl a rhoi’r cymorth gorau posibl i ddioddefwyr sydd wedi’u masnachu”

Tachwedd 2013

Cynnwys

	Tudalen
Rhagair	3
Crynodeb Gweithredol	4
Pennod 1: Masnachu mewn Pobl - Tueddiadau a'r Bygythiadau Diweddaraf	7
Pennod 2: Masnachu mewn Pobl yng Nghymru	10
Pennod 3: Rôl Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Llywodraeth Cymru	14
Pennod 4: Grŵp Arweinyddiaeth a Chynllun Cyflawni ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru	16
Pennod 5: Y Cynnydd hyd yn hyn	18
Pennod 6: Y Camau Nesaf	22
Atodiad A – Aelodaeth a Chylch Gorchwyl y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru	24
Atodiad B – Cynllun Cyflawni Cymru ar Atal Masnachu mewn Pobl	25
Atodiad C – Ystadegau'r Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol ar gyfer Cymru yn 2012	38
Atodiad D – Aelodaeth a Chylch Gorchwyl y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol ar Fasnachu mewn Pobl	41
Atodiad E - Acronymau	43

Manylion cyswllt:

Stephen Chapman
Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl
Llywodraeth Cymru
Yr Is-adran Diogelwch Cymunedol
Rhyd-y-car
Merthyr Tudful
Cymru CF48 1 UZ

Ffôn: 0300 062 8945 E-bost: Stephen.Chapman2@Wales.GSI.Gov.UK

Rhagair

“Bwriad Llywodraeth Cymru yw gwneud Cymru yn wlad sy’n elyniaethus tuag at Fasnachu mewn Pobl a rhoi’r cymorth gorau posibl i ddiodeffwyr sydd wedi’u masnachu”

Rwyf yn falch o gyhoeddi'r Adroddiad Blynyddol 2013 ar waith y Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl ar gyfer Cymru.

Mae masnachu mewn pobl yn drosedd ffaidd sy'n peri trallod i'r diodeffwyr ac yn effeithio ar ein cymunedau. Mae Llywodraeth Cymru wedi cydnabod yr angen am gymryd camau cydlynus, amlasiantaethol i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl ac rwyf yn credu y byddwn, drwy weithredu ar y cyd fel hyn, yn gwneud ein cymunedau'n fwy diogel.

Crëwyd swydd y Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl ym Mawrth 2011 er mwyn cyflawni'r ymrwymiad yn ein Rhaglen Lywodraethu. Dyma'r swydd gyntaf o'i math yn y DU a Stephen Chapman yw'r ail Gydgysylltydd ers ei benodi i'r swydd ym mis Tachwedd 2012.

Rydym wedi gweld datblygiadau a chynnydd sylweddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Rwyf wedi sefydlu Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru sy'n cynnwys unigolion allweddol sy'n arwain ar dasgau penodol y maent yn y sefyllfa orau i'w cyflawni. Mae Cynllun Cyflawni gan y Grŵp Arweinyddiaeth sy'n cynnwys Amcanion Strategol a fydd yn ei alluogi i arolygu a phennu'r cyfeiriad o ran sut mae mynd i'r afael â masnachu mewn pobl yng Nghymru.

Ym mis Hydref roeddwn yn bresennol yng nghyfarfod y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol yn 10 Downing Street. Yn y cyfarfod cyhoeddodd y Prif Weinidog ei fwriad i roi Mesur Caethwasiaeth Fodern ar waith erbyn Mai 2014 er mwyn cryfhau ymateb y DU i fasnachu mewn pobl. Bydd y mesurau sydd i'w cyflwyno gan Lywodraeth y DU yn ein galluogi i ddatblygu'r gwaith yr ydym wedi'i gyflawni eisoes yma yng Nghymru.

Wrth gyhoeddi'r adroddiad hwn rwyf am anfon neges o obaith at ddiodeffwyr masnachu mewn pobl drwy ddweud hyn - byddwn yn dod o hyd i chi, a phan fydd hynny'n digwydd byddwn yn eich cefnogi i aildechrau byw bywyd normal. Neges wahanol sydd gennyf i'r masnachwyr - ni fydd eich troseddau'n cael eu goddef yng Nghymru a byddwn yn dod o hyd i chi hefyd, a phan fydd hynny'n digwydd byddwn yn sicrhau eich bod yn wynebu holl rym y gyfraith.

Lesley Griffiths AC
Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth
Llywodraeth Cymru

Crynodeb Gweithredol

Cyflwyniad

Dyma'r adroddiad blynyddol cyntaf gan y Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl ar gyfer Cymru, Stephen Chapman, ers ei benodi i'r swydd ar 20 Tachwedd 2012. Ei bwrpas yw rhoi gwybod am y gwaith sydd wedi'i gyflawni hyd yn hyn.

Masnachu mewn Pobl - Tueddiadau a'r Bygythiadau Diweddaraf

Mae Cymru'n effro o hyd i'r perygl oddi wrth fasnachwyr mewn pobl ac, er 2009, gwelwyd cynnydd yng Nghymru a'r DU yn nifer y dioddefwyr dichonol oherwydd masnachu mewn pobl sydd wedi'u cyfeirio at y Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC). Mae Canolfan Masnachu mewn Pobl y DU (CMPDU) wedi cofnodi bod y duedd hon wedi parhau i gynyddu drwy gydol 2013 ac nid oes arwydd eto fod y duedd hon yn newid.

Yn 2012, deliodd CMPDU ag atgyfeiriadau a oedd yn ymwneud â chamfanteisio rhywiol, camelwa o lafur, caethiwed domestig, casglu meinweoedd/organau dynol ac ecsbloetio troseddol. Ac eithrio casglu meinweoedd/organau dynol, cafwyd gwybod gan ddiodefwyr a oedd wedi'u hatgyfeirio at yr MCC fod pob un o'r mathau hyn o fasnachu mewn pobl wedi digwydd yng Nghymru.

Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

Mae llawer yn ystyried bod masnachu mewn pobl yn 'drosedd cudd' ac yn cydnabod bod nifer yr achosion sy'n digwydd yn fwy na'r hyn a gofnodir, a hynny am amryw o resymau. Yn 2012 cofnododd CMPDU fod 34 o achosion yng Nghymru wedi'u hatgyfeirio at yr MCC, ac roedd 10 o'r rhain yn ymwneud â phobl ifanc dan oed.

Er bod nifer yr achosion o Gymru sydd wedi'u hatgyfeirio at yr MCC yn fach, mae'r nifer yn codi o flwyddyn i flwyddyn ac nid oes arwydd bod y duedd hon yn newid. Yn 2012 camfanteisio rhywiol oedd y math mwyaf cyffredin o gamfanteisio a oedd wedi'i gofnodi yng Nghymru o hyd, a chamelwa o lafur oedd y math o fasnachu mewn pobl a oedd wedi'i gofnodi'n ail amlaf.

O'r 34 o achosion yng Nghymru a oedd wedi'u hatgyfeirio at yr MCC, cafwyd gwybod gan CMPDU yn 2012 mai Gwlad Pwyl oedd y wlad yr oedd y nifer mwyaf o ddiodefwyr sy'n oedolion yn hanu ohoni, sef 6. Fiet-nam oedd y wlad yr oedd y nifer mwyaf o ddiodefwyr ifanc dan oed yn hanu ohoni, sef 4.

Gan gofio bod nifer yr achosion o fasnachu mewn pobl yn fwy na'r hyn sy'n cael ei gofnodi, pan geir achosion o'r fath yng Nghymru mae tuedd iddynt ddenu llawer o sylw gan y cyfryngau. Ym Medi 2013 roedd Heddlu Gwent wedi gweithredu drwy 'Ymgyrch Imperial' ar sail tystiolaeth a chudd-wybodaeth am bobl a oedd yn cael eu cadw o dan amodau gwael a'u gorfodi i weithio'n ddi-dâl ar fferm ger Casnewydd. O ganlyniad i hyn,

achubwyd nifer o bobl gan gynnwys dyn 43 blwydd oed a oedd wedi bod ar goll am fwy na degawd ac arestiwyd tri dyn am fasnachu mewn pobl.

Rôl Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Llywodraeth Cymru

Er mwyn mynd i'r afael â masnachu mewn pobl, mae angen cymryd camau cydgysylltiedig ar draws y pedair Llywodraeth yn y DU, gan weithio ar draws ffiniau mewn meysydd datganoledig a rhai sydd heb eu datganoli. Mae'r ymateb yng Nghymru wedi'i atgyfnerthu drwy benodi Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl, y swydd gyntaf o'i math yn y DU.

Crëwyd swydd y Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl ym Mawrth 2011 ac mae hyn yn ymrwymiad allweddol yn Rhaglen Lywodraethu Llywodraeth Cymru.

Grŵp Arweinyddiaeth a Chynllun Cyflawni ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru wedi'i sefydlu i roi arweinyddiaeth strategol er mwyn gwneud penderfyniadau wedi'u seilio ar well gwybodaeth ac er mwyn cymryd camau yn erbyn masnachu mewn pobl yng Nghymru (gweler Atodiad A – Cylch Gorchwyl).

Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth mewn sefyllfa unigryw lle y gall ychwanegu gwerth drwy gydgylltu camau gweithredu rhwng partneriaid sy'n sefydliadau datganoledig a rhai sydd heb eu datganoli a chyrrff anllywodraethol er mwyn cynllunio a hyrwyddo camau gweithredu, gan fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd sydd ar gael.

Er mwyn mynd i'r afael â masnachu mewn pobl, mae'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru wedi datblygu Cynllun Cyflawni sy'n cynnwys Amcanion Strategol (gweler Atodiad B).

Y cynnydd hyd yn hyn

Yn y flwyddyn gyntaf ers ei benodi, mae'r Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl wedi datblygu a chryfhau'r cysylltiadau ag amrywiaeth eang o bartneriaid, gan gynnwys sefydliadau datganoledig statudol a sefydliadau anstatudol a rhai yn y sector gwirfoddol, er mwyn hybu ymwybyddiaeth a chydgylltu gweithgareddau i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl yng Nghymru. Rhai o'r camau a gymerwyd gyda'n partneriaid hyd yn hyn yw:

- sefydlu'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru;
- datblygu Cynllun Cyflawni'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru;
- sefydlu Fforymau Atal Masnachu mewn Pobl yng Ngwent, De Cymru a Bae'r Gorllewin;
- sefydlu swydd Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Rhanbarthol Gogledd Cymru;

- darparu sesiynau hybu ymwybyddiaeth i randdeiliaid allweddol ledled Cymru;
- cyflwyno rhaglen hyfforddi ar gyfer Uwch-swyddogion Ymchwilio;
- ail-lansio gwefan Atal Masnachu mewn Pobl Llywodraeth Cymru.

Y Camau Nesaf

Y camau nesaf fydd rhoi'r gwaith sydd wedi'i gyflawni'n barod ar sail gadarn a sicrhau bod y cynnydd yn parhau ar gyflawni'r Amcanion Strategol yng Nghynllun Cyflawni'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru (gweler Atodiad B).

Byddwn yn chwilio'n barhaus am arferion da ac yn sicrhau bod y gwasanaeth yn cael ei ddarparu ar lefel gyfartal ledled Cymru. Mae masnachu mewn pobl yn drosedd ffiائد a dim ond drwy gydweithio mewn partneriaeth y byddwn yn gwneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at fasnachu mewn pobl ac yn rhoi'r cymorth gorau posibl i ddiodefwr masnachu mewn pobl.

Pennod 1

Masnachu mewn Pobl - Tueddiadau a'r Bygythiadau Diweddaraf

1.1 Mae masnachu mewn pobl yn drosedd difrifol ac yn gam dybryd yn erbyn hawliau dynol y dioddefwyr sydd wedi'u masnachu. Credir mai masnachu mewn pobl yw'r diwydiant troseddol sy'n tyfu gyflymaf yn y byd. Bob blwyddyn, bydd miloedd o ddynion, menywod a phlant yn syrthio i ddwylo masnachwyr, yn eu gwledydd eu hunain ac mewn gwledydd tramor. Mae masnachu mewn pobl yn effeithio ar bob gwlad yn y byd bron, drwy fod yn wlad y mae pobl yn cael eu masnachu ohoni, eu cludo drwyddi neu eu hanfon iddi.

1.2 Mae llawer yn ystyried bod masnachu mewn pobl yn 'drosedd cudd' ac yn cydnabod bod nifer yr achosion yn fwy na'r hyn a gofnodir. Gellir rhannu masnachu mewn pobl yn gategorïau fel a ganlyn:

- Caethiwed domestig
- Camfanteisio rhywiol
- Camelwa o lafur
- Ecsbloetio troseddol
- Casglu meinweoedd/organau dynol

1.3 Mae Cymru'n effro o hyd i'r bygythiad oddi wrth fasnachwyr mewn pobl a bwriad Llywodraeth Cymru yw gwneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at fasnachu mewn pobl a rhoi'r cymorth gorau posibl i ddiodefwyr masnachu mewn pobl.

1.4 Y Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC) yw'r dull cydnabyddedig ar gyfer cofnodi achosion o fasnachu mewn pobl. Mae'r broses hon yn cael ei rheoli gan Ganolfan Masnachu mewn Pobl y DU (CMPDU) sy'n rhan o'r Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol.

1.5 Yn gyffredinol, er 2009 gwelwyd cynnydd sylweddol yng Nghymru, ac yn y DU, yn nifer y dioddefwyr dichonol oherwydd masnachu pobl sydd wedi'u hatgyfeirio at yr MCC. Cafwyd gwybod gan CMPDU fod y cynnydd hwn wedi parhau drwy gydol 2013 ac nad oes arwydd o newid yn y duedd hon.

1.6 Fodd bynnag, proses wirfoddol yw atgyfeirio achosion at yr MCC, heblaw am achosion sy'n ymwneud â phobl ifanc dan oed lle y mae'n orfodol gwneud hynny. Mae CMPDU wedi datgan bod llawer o ddiodefwyr sydd heb yn eu hatgyfeirio eu hunain yn wirfoddol am amrywiaeth o resymau, gan gynnwys ofn dial ar eu teuluoedd, bygwth, trais, allgludo a chael eu hanfon i'r carchar.

1.7 Er bod cynnydd wedi digwydd, mae nifer yr achosion a gaiff eu hatgyfeirio at Fecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol CMPDU yn isel o hyd; yn 2012 roedd cyfanswm o 1,156 o achosion ledled y DU. Ymysg y rhain mae 34 o achosion a gofnodwyd yng Nghymru, ac roedd 10 o'r rhain yn ymwneud â phobl ifanc dan oed. Mae'r ystadegau troseddu yn is byth gan mai anaml y bydd troseddwr yn cael eu cyhuddo o fasnachu mewn pobl ac yn 2012 nifer bach o achosion a oedd wedi mynd drwy'r System Cyfiawnder Troseddol yn ôl cofnodion Gwasanaeth Erlyn y Goron.

1.8 Felly ni ellir dibynnu ar yr ystadegau cyfredol i gael gwybodaeth ac adnabod tueddiadau er mwyn gwneud penderfyniadau. Mae'r mater hwn wedi'i gydnabod ledled y DU. Mae CMPDU wedi cytuno y bydd ystadegau ar gyfer Cymru o'r MCC yn cael eu dadgyfuno o hyn ymlaen er mwyn rhoi gwybodaeth fwy defnyddiol. Fodd bynnag, un flaenoriaeth amlwg yw gwella'r sylfaen dystiolaeth a chael 'setiau data eilaidd' i ategu'r ystadegau swyddogol hyn gan sefydliadau allweddol ledled Cymru. Mae'r dasg hon yn Amcan Strategol yng Nghynllun Cyflawni'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru, i'w chyflawni gan y Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl (CAMMP).

1.9 Ers sefydlu'r MCC yn 2009, mae cyfran helaeth o'r achosion sydd wedi'u hatgyfeirio ato'n ymwneud â diodefwyr o'r un gwledydd, sef Nigeria, Fiet-nam, Tsieina, Rwmania ac Albania. Fodd bynnag, yn yr Asesiad Strategol gan CMPDU ar gyfer 2012, nodwyd bod nifer sylweddol o'r achosion a atgyfeiriwyd yn ymwneud â diodefwyr o Wlad Pwyl ac, yng Nghymru, roedd y rhan fwyaf o'r atgyfeiriadau'n gysylltiedig â'r wlad hon. Mae'r MCC wedi dangos hefyd fod cynnydd parhaus yn nifer yr achosion a atgyfeiriwyd am bobl ifanc dan oed o Fiet-nam sy'n cael eu hecsbloetio'n droseddol, am gamfanteisio rhywiol ar ferched dan oed o'r DU ac am gamelwa o lafur dynion o Ddwyrain Ewrop.

1.10 Cafwyd nifer o achosion amlwg mewn rhannau o Loegr a oedd yn ymwneud â chamfanteisio rhywiol ar fenywod ifanc sy'n agored i niwed gan grwpiau o ddynion. Er na chofnodwyd unrhyw achosion o'r fath yng Nghymru hyd yn hyn, mae'r wybodaeth am y duedd ddiweddaraf hon wedi'i thynnu i sylw'r holl sefydliadau sy'n ymwneud ag atal masnachu mewn pobl yng Nghymru.

1.11 Yn 2012, deliodd CMPDU ag atgyfeiriadau a oedd yn gysylltiedig â chamfanteisio rhywiol, camelwa o lafur, caethwasiaeth ddomestig, casglu meinweoedd/organau dynol ac ecsbloetio troseddol. Heblaw am gasglu meinweoedd/organau dynol, rhoddwyd gwybod am achosion o'r holl fathau

hyn o fasnachu mewn pobl yng Nghymru gan ddiodefwyr a oedd wedi'u hatgyfeirio at yr MCC.

1.12 Mae CMPDU wedi rhoi gwybod iddi ddod ar draws nifer o ddiodefwyr dichonol yn y DU, gan gynnwys rhai yng Nghymru, sydd wedi'u cludo drwy wledydd eraill yn Ewrop yn gyntaf, a bod rhai ohonynt wedi profi camfanteisio mewn gwledydd eraill cyn eu symud i'r DU. Mae'n hollbwysig bod asiantaethau sy'n gorfodi'r gyfraith yn y DU yn cydweithredu ledled Ewrop i adnabod y llwybrau cludo a ffeirir ac i atal a thorri ar draws gweithgareddau cludo. Mae nifer o lwybrau cludo wedi'u hadnabod eisoes a champau wedi'u cymryd i leihau'r bygythiad. Ymhlith y rhain mae llwybrau i mewn ac allan a thrwy Gyprus, yr Iseldiroedd, Ffrainc, yr Eidal a Sbaen.

Pennod 2

Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

2.1 Mae masnachu mewn pobl yn drosedd ffaidd sy'n peri trallod i'r dioddefwyr ac yn effeithio ar ein cymunedau yng Nghymru. Mae'n cael ei ystyried gan lawer o bobl yng Nghymru a'r DU yn 'drosedd cudd' ac mae cydnabyddiaeth eang bod nifer yr achosion yn fwy na'r hyn a gofnodwyd am amrywiol resymau.

2.2 Fel y nodwyd cyn hyn, yn 2012 roedd Canolfan Masnachu mewn Pobl y DU (CMPDU) wedi cofnodi bod 34 o achosion yng Nghymru wedi'u hatgyfeirio at y Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC) ac roedd 10 o'r achosion hyn yn ymwneud â phobl ifanc dan oed (gweler Atodiad C).

2.3 Cafwyd gwybod gan CMPDU, am y 34 o achosion yng Nghymru a atgyfeiriwyd i'r MCC, mai Gwlad Pwyl oedd y wlad yr oedd y rhan fwyaf o'r dioddefwyr sy'n oedolion yn hanu ohoni, ac mai nifer y dioddefwyr hynny oedd 6. Yn yr achosion a atgyfeiriwyd sy'n ymwneud â phobl ifanc dan oed, y wlad yr oedd y rhan fwyaf ohonynt yn hanu ohoni oedd Fiet-nam, a nifer y dioddefwyr hynny oedd 6.

2.4 Mae nifer yr achosion a gofnodwyd yng Nghymru sydd wedi'u hatgyfeirio at yr MCC yn codi o flwyddyn i flwyddyn ac mae'n ymddangos y bydd y duedd hon yn parhau. Yn 2012 camfanteisio rhywiol oedd y math mwyaf cyffredin o gamfanteisio a gofnodwyd o hyd, a chamelwa o lafur oedd y math o fasnachu mewn pobl y cofnodwyd y nifer ail fwyaf o achosion ohono. Mae pryder cynyddol hefyd yng Nghymru y bydd y twf yn nifer y siopau trin ewinedd a siopau bwyd brys yn arwain at broblemau o ran masnachu mewn pobl yn y dyfodol. Gan fod y costau cyflog a'r prisiau am y gwasanaethau hyn yn isel, gallai hyn arwain at fwy o alw gan y cyhoedd, a'r posibilrwydd o gamfanteisio o ganlyniad i hyn.

2.5 Mae'r Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl (CAMMP) ar gyfer Cymru wedi meithrin perthynas waith dda â CMPDU a bellach mae data am Gymru o'r MCC yn cael eu dadgyfuno o ddata'r DU. Mae crynodeb isod o'r achosion a atgyfeiriwyd at yr MCC yn y DU yn 2012:

Y Sefyllfa yn y DU yn 2012 - Atgyfeiriadau a gofnodwyd gan y Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC)	Cyfanswm	% yr atgyfeiriadau at yr MCC	% y newid er 2011-2012
Lloegr	1,042	88%	31%
Gogledd Iwerddon	15	1%	- 63%
Yr Alban	95	8%	2%
Cymru	34	3%	48%
CYFANSWM	1,186	100%	25%

2.6 Mae proses yr MCC yn wirfoddol ar gyfer dioddefwyr masnachu mewn pobl sy'n oedolion ond yn orfodol ar gyfer pobl ifanc dan oed. Oherwydd hyn, mae nifer gwirioneddol y dioddefwyr sydd wedi'u cofnodi yn cael ei ystumio ar hyn o bryd gan nad oes ffordd o gofnodi'r oedolion hynny nad ydynt yn dymuno eu hatgyfeirio eu hunain yn wirfoddol at broses yr MCC. Rhai o'r rhesymau am hyn yw:

- ofn bygythiadau gan y masnachwyr yn erbyn y dioddefwyr, eu teuluoedd a'u ffrindiau. Yn y gorffennol mae hyn wedi'i amlygu drwy drais a hyd yn oed lladd er mwyn rheoli dioddefwyr;
- ofn cael eu carcharu;
- ofn cael eu hallgludo;
- y canfyddiad bod swyddogion a Sefydliadau Ymatebwyr Cyntaf yn llwgr ac yn cael eu talu gan y masnachwyr;
- cywilydd ar ran y dioddefwr o fod wedi cael ei fasnachu; a/neu
- nad yw'r dioddefwr yn dymuno cydweithredu a'i fod yn hytrach am symud ymlaen â'i fywyd a dychwelyd adref.

2.7 Mae nifer o'r dioddefwyr sy'n cael eu hatgyfeirio at yr MCC yn amharod i dystio yn erbyn masnachwyr am eu bod yn ofni dial.

2.8 Ym Mawrth 2013, cyflwynodd y CAMMP ddadl lwyddiannus i Grŵp Trosolwg ac Adolygu'r Swyddfa Gartref ar yr MCC o blaid gwneud dau sefydliad yng Nghymru, Bawso a New Pathways, yn Sefydliadau Ymatebwyr Cyntaf. Ers eu gwneud yn Sefydliadau Ymatebwyr Cyntaf ym Mawrth 2013, mae'r ddau sefydliad wedi rhoi gwybod iddynt dderbyn atgyfeiriadau gan ddioddefwyr na fyddent wedi gwneud hynny'n wirfoddol fel arall. Yn ogystal â sicrhau bod y dioddefwyr hyn yn cael cymorth mawr ei angen, drwy gymryd rhan ym mhroses yr MCC ceir data a fydd o gymorth i ddod â masnachwyr o flaen eu gwell ac a fydd hefyd yn cyfrannu at y sylfaen dystiolaeth.

2.9 Y ffaith nad oedd sylfaen dystiolaeth gadarn i ddangos graddau'r masnachu mewn pobl oedd un o'r prif bryderon a fynegwyd gan y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru pan sefydlwyd ef yn Ionawr 2013. Ers hynny mae'r Grŵp Arweinyddiaeth wedi datblygu Cynllun Cyflawni gan enwebu aelod i arwain ar bob un o'r Amcanion Strategol. Mae'r CAMMP yn arwain ar yr Amcan Strategol o ddatblygu sylfaen dystiolaeth gan ddefnyddio setiau data 'cynradd ac eilaidd' a fydd yn rhoi mwy o wybodaeth i'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer gwneud penderfyniadau a llywio camau yn y dyfodol i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl.

2.10 Yr amcanion strategol eraill y mae aelodau'r Grŵp Arweinyddiaeth yn eu hyrwyddo yw: hybu ymwybyddiaeth a hyfforddiant; rhannu gwybodaeth a chudd-wybodaeth; datblygu cynllun cyfathrebu ac ymgysylltu; a llwybr gofal ar gyfer dioddefwyr.

2.11 Er bod camsyniad o hyd nad yw masnachu mewn pobl yn broblem yng Nghymru, mae'r sylw a gafwyd yn y cyfryngau'n ddiweddar i achosion amlwg

ac arestiadau yn deffro'r genedl i'r ffaith ei fod yn digwydd yma ac nid yn y dinasoedd mawr yn unig.

2.12 Yng ngwanwyn 2013 achubodd Heddlu Gwent ddyn 43 blwydd oed o fferm yn ardal Maerun yng Nghasnewydd. Roedd wedi'i gadw'n gaeth am 13 blynedd mewn amgylchiadau gwael ac wedi'i orfodi i weithio'n ddi-dâl. O ganlyniad i hyn, lansiwyd 'Ymgyrch Imperial' gan Heddlu Gwent ac, ym Medi 2013, cafwyd arestiadau a chyhuddwyd tri dyn o droseddau sy'n ymwneud â masnachu mewn pobl, ac achubwyd nifer o ddynion eraill. Llwyddodd yr ymgyrch hon drwy ddefnyddio dull amlasiantaethol a oedd yn cynnwys Heddlu Gwent, Asiantaeth Troseddau Cyfundrefnol Difrifol, Heddluoedd eraill, CMPDU, yr RSPCA a'r Groes Goch.

2.13 Mae'r CAMMP wedi cysylltu'n rheolaidd â'r Uwch-swyddog Ymchwilio yn Heddlu Gwent sy'n arwain 'Ymgyrch Imperial' a chynhelir ôl-drafodaeth amlasiantaethol i Gymru gyfan ar yr achos hwn er mwyn rhannu'r arferion da a'r gwersi a ddysgwyd ar gyfer ymgyrchoedd yn y dyfodol ac i ddibenion hyfforddi.

2.14 Ar adeg ysgrifennu'r Adroddiad hwn, mae pob un o'r pedwar heddlu yng Nghymru'n ymchwilio i achosion o fasnachu mewn pobl.

Pennod 3

Rôl Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Llywodraeth Cymru

Cefndir

3.1 Er mwyn mynd i'r afael â masnachu mewn pobl, rhaid cael cydweithredu ar draws ffiniau'r pedair Llywodraeth yn y DU. Mae'r ymateb yng Nghymru wedi'i atgyfnerthu drwy benodi Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl (CAMMP).

3.2 Llywodraeth Cymru yw'r unig Lywodraeth yn y DU sy'n cyflogi CAMMP. Crëwyd y swydd yn sgîl gwaith gan y Grŵp Trawsbleidiol ar Fasnachu mewn Pobl o dan gadeiryddiaeth Joyce Watson AC, a dynnodd sylw at y broblem o fasnachu mewn pobl yng Nghymru. Cafwyd ymrwymiad i greu'r swydd yn Rhaglen Lywodraethu Llywodraeth Cymru.

3.3 Mae'r swydd yn cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru ac mae wedi'i sefydlu er 4 Ebrill 2011. Stephen Chapman yw'r ail CAMMP a dechreuodd yn ei swydd ym mis Tachwedd 2012.

3.4 Yn wreiddiol roedd y swydd o dan adain Heddlu Gwent, ac roedd y CAMMP yn adrodd yn uniongyrchol i'r Dirprwy Brif Gwnstabl. Pan ddaeth y swydd yn wag ym Mawrth 2012, penderfynodd y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau ar y pryd, Carl Sargeant AC, y dylai'r swydd gael ei lleoli o fewn Llywodraeth Cymru.

3.5 Bellach mae'r CAMMP yn rhan o'r Tîm Trais yn erbyn Menywod a Cham-drin Domestig yn Is-adran Diogelwch Cymunedol Llywodraeth Cymru. Mae hyn yn caniatáu i'r rôl gael ei hintegreiddio'n well â'r agenda gyffredinol ar Drais yn erbyn Menywod a Cham-drin Domestig, gan gynnwys y cynigion yn y ddeddfwriaeth arfaethedig i fynd i'r afael â thrais yn erbyn menywod a cham-drin domestig.

Ymgysylltu yn y DU a chyfrannu at agendâu eraill

3.6 Mae'r CAMMP yn cynrychioli Cymru ar nifer o grwpiau ar gyfer y DU: Bwrdd Lleihau Bygythiadau'r DU, Bwrdd Strategaeth Masnachu mewn Pobl y DU, Grŵp Cyd-strategaeth y Swyddfa Gartref (cyrff anllywodraethol), Grŵp Trosolwg ac Adolygu Mecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC) y Swyddfa Gartref, a Fforwm Rhannu Gwybodaeth am Fasnachu mewn Plant y Swyddfa Gartref. Yn ogystal â hyn, mae'r CAMMP yn aelod o Grŵp Rheoli Ffiniau Cymru, Bwrdd CONTEST Cymru a nifer o grwpiau strategol a gweithredol allweddol eraill.

3.7 Mae'r CAMMP yn cwrdd yn rheolaidd â'i gymheiriaid yn y Swyddfa Gartref, y Swyddfa Dramor a Chymanwlad, y Weinyddiaeth Gyfiawnder,

Llywodraeth yr Alban, Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon a phartneriaid eraill yn y DU i drafod a rhannu arferion da ar fynd i'r afael â masnachu mewn pobl.

Y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol

3.8 Y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol sy'n cadw trosolwg ar ymdrechion y DU i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl. Cadeirydd y Grŵp yw'r Gweinidog dros Ddiogelwch yn y Swyddfa Gartref ac mae'n cynnwys Gweinidogion o Adrannau Llywodraeth eraill yn Whitehall, o Swyddfa Cymru a Swyddfa'r Alban, Llywodraeth yr Alban, Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon a Llywodraeth Cymru. Y Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth fydd yn bresennol ar ran Llywodraeth Cymru, a chaiff gymorth gan y CAMMP. Bydd y Grŵp yn cwrdd dair gwaith y flwyddyn. Mae Cylch Gorchwyl y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol yn Atodiad D.

Sylw gan y Cyfryngau

3.9 Cafwyd sylw cadarnhaol sylweddol gan y cyfryngau ers penodi'r CAMMP. Mae'r sylw hwn yn parhau ac mae'n cynnwys cyfweiliadau ar y teledu a'r radio ac mewn papurau newydd a chylchgronau ar gyfer y cyfryngau lleol a chenedlaethol a ledled y DU.

Cyfrifoldebau eraill

3.10 Mae'r CAMMP wedi ymgymryd â chyfrifoldeb arweiniol yn ddiweddar o fewn Tîm Troseddu yn erbyn Menywod a Cham-drin Domestig Llywodraeth Cymru ynghylch Enwaedu Benywod, Trais er Anrhydedd, Priodasau dan Orfod a Stelcio. Er mwyn ei helpu i ymgymryd â'r ffrydiau gwaith hyn, ymunodd secondai â'r Tîm o Bartneriaeth Ymfudo Cymru ym mis Tachwedd 2013 ar secondiad dwy flynedd.

3.18 Ymhlith cyfrifoldebau eraill y CAMMP y mae briffio'r Gweinidog, hybu ymwybyddiaeth o fasnachu mewn pobl a chyfrannu at ddatblygu polisi ar draws Llywodraeth Cymru.

Pennod 4

Grŵp Arweinyddiaeth a Chynllun Cyflawni ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

4.1 Sefydlwyd y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru i ddarparu arweinyddiaeth strategol er mwyn cyfrannu at wneud penderfyniadau a llywio gweithgareddau i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl yng Nghymru (gweler Atodiad A). Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth yn cynnwys penderfynwyr strategol allweddol o sefydliadau datganoledig statudol a sefydliadau datganoledig anstatudol ac o sefydliadau eraill gan gynnwys rhai yn y sector gwirfoddol.

4.2 Y bwriad yw y bydd y Grŵp Arweinyddiaeth yn darparu tystiolaeth am faint y broblem, yn pennu cyfeiriad strategol yr agenda yng Nghymru, yn hybu ac yn hyrwyddo camau i rannu arferion da rhwng partneriaid ac yn adrodd i'r Gweinidog ar gynnydd.

4.3 Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth mewn sefyllfa unigryw lle y gall ychwanegu gwerth drwy gydgyssylltu gwaith rhwng sefydliadau datganoledig a rhai sydd heb eu datganoli a sefydliadau anllywodraethol i gynllunio a hyrwyddo camau gweithredu, gan fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd sydd ar gael.

4.4 Cadeirydd y Grŵp Arweinyddiaeth yw Pennaeth Is-adran Diogelwch Cymunedol Llywodraeth Cymru, Karin Phillips, a'i aelodau yw:

- Y Swyddfa Gartref gan gynnwys Mewnfudo a Gorfodi/Llu Ffiniau'r DU
- ACPO Cymru
- Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol
- Uned Wybodaeth Ranbarthol Heddluoedd Cymru
- Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau
- Gwasanaeth Erllyn y Goron
- Gwasanaeth Cenedlaethol Rheoli Troseddwyd (NOMS)
- Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid
- Yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP)
- Byrddau Iechyd Lleol Cymru
- Awdurdodau Lleol Cymru
- Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC)
- Fforwm Cyrff Anllywodraethol ar Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru
- Bawso
- Comisiynydd Plant Cymru
- Adrannau eraill yn Llywodraeth Cymru

4.5 Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru wedi datblygu Cynllun Cyflawni i wireddu nod Llywodraeth Cymru o wneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at fasnachu mewn pobl ac yn

rhoi'r cymorth gorau posibl i ddioddefwyr sydd wedi'u masnachu (gweler Atodiad B). Mae aelodau'r Grŵp Arweinyddiaeth wedi mabwysiadu'r Amcanion Strategol canlynol:

- datblygu sylfaen dystiolaeth gan ddefnyddio setiau data 'cynradd ac eilaidd'
- cael gwybodaeth well i'r Grŵp Arweinyddiaeth ar raddau'r Masnachu mewn Pobl yng Nghymru
- cwmpasu 'Dadansoddiad o Anghenion Hyfforddi' ar gyfer yr hyfforddiant sy'n cael ei ddarparu yng Nghymru ar hyn o bryd ac anghenion y dyfodol
- datblygu Protocolau ar gyfer Rhannu Gwybodaeth/Cuddwybodaeth
- datblygu Cynllun Cyfathrebu ac Ymgysylltu ar gyfer Masnachu mewn Pobl yng Nghymru
- datblygu Llwybr Gofal ar gyfer dioddefwyr yng Nghymru

Pennod 5

Y cynnydd hyd yn hyn

5.1 Yn y flwyddyn gyntaf ers ei benodi ym mis Tachwedd 2012, mae'r CAMMP presennol, Steve Chapman, wedi ffurfio cysylltiadau ag amrywiaeth eang o unigolion, rhwydweithiau a sefydliadau, gan gynnwys sefydliadau datganoledig statudol a sefydliadau datganoledig anstatudol, sefydliadau eraill a chyrrff anllywodraethol, i hybu ymwybyddiaeth a chydgyssylltu gweithgareddau i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl yng Nghymru.

5.2 Sefydlwyd y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru ac mae wedi datblygu Cynllun Cyflawni i wireddu nod Llywodraeth Cymru o wneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at fasnachu mewn pobl ac yn rhoi'r cymorth gorau posibl i ddiodefwyr sydd wedi'u masnachu (gweler Atodiad B).

Y sylfaen dystiolaeth

5.3 Nodwyd bod casglu data a rhannu cudd-wybodaeth yn faes allweddol i'w wella yn adroddiad blynyddol cyntaf y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol ar Fasnachu mewn Pobl a gyflwynwyd i'r Senedd yn 2012. Rydym yn cydnabod bod anawsterau ynghylch casglu data ac yn credu nad yw'r ystadegau presennol, sydd wedi'u seilio ar atgyfeiriadau i MCC CMPDU yn 2012, ond yn cynrychioli cyfran fach o gyfanswm yr achosion. Felly rydym yn cydnabod bod angen datblygu sylfaen dystiolaeth ar faint y masnachu mewn pobl yng Nghymru i'w hystyried wrth wneud penderfyniadau a llywio gweithgareddau yn y dyfodol.

5.4 Datblygu sylfaen dystiolaeth yw un o Amcanion Strategol y Cynllun Cyflawni ac mae'r CAMMP yn cydweithio â phartneriaid i lunio 'setiau data cynradd ac eilaidd' a fydd yn cyfrannu at ddangos graddau'r masnachu mewn pobl yng Nghymru. Mae Uwch-swyddog Ymchwil yng Ngwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi Llywodraeth Cymru yn helpu i bennu setiau data eilaidd.

5.5 Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi comisiynu 'Adolygiad o Wasanaethau' sy'n cwmpasu masnachu mewn pobl. Mae'r adolygiad hwn yn cael ei gyflawni gan Brifysgol Canol Swydd Gaerhirfryn ac mae'r canfyddiadau i'w cyhoeddi ar ddechrau 2014. Mae'r CAMMP hefyd wedi'i gyfethol i'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen ar Ddata sydd wedi'i sefydlu gan Grŵp Cyd-strategaeth y Swyddfa Gartref i ystyried y dull o gasglu data ar fasnachu mewn pobl ledled y DU ac mae'n rhannu'r gwaith sy'n cael ei wneud yma yng Nghymru.

Hyfforddiant a hybu ymwybyddiaeth

5.6 Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth wedi sefydlu Grŵp Gorchwyl a Gorffen i gynnal dadansoddiad o anghenion hyfforddi ar gyfer yr hyfforddiant sy'n cael

ei ddarparu ac i sicrhau y bydd yr hyfforddiant yn gyson ledled Cymru yn y dyfodol.

5.7 Mae sesiynau hybu ymwybyddiaeth yn cael eu darparu i randdeiliaid allweddol ledled Cymru. Mae'r rhain yn cynnwys Awdurdodau Lleol, Byrddau Iechyd Lleol, yr Heddlu a Phartneriaid Cyfiawnder Troseddol a chyrrff anllywodraethol. Y bwriad yw y bydd hyfforddiant hybu ymwybyddiaeth o'r fath yn cael ei gynnwys mewn hyfforddiant sefydlu ar gyfer y sefydliadau hyn yn y dyfodol.

5.8 Mae'r CAMMP wedi cydweithio hefyd â'r Heddlu, Gwasanaeth Erlyn y Goron a sefydliadau eraill sy'n bartneriaid, gan gynnwys cyrrff anllywodraethol, er mwyn datblygu rhaglen hyfforddi ar gyfer Uwch-swyddogion Ymchwilio. Mae'r rhaglen ddeuddydd hon yn cael ei darparu ar hyn o bryd gan Ganolfan Hydra ym mhencadlys Heddlu De Cymru i Uwch-swyddogion Ymchwilio yn Heddlu De Cymru, cyn ei darparu i'r tri heddlu arall yng Nghymru. Cymru yw'r wlad gyntaf yn y DU i wneud hyn ac mae Cymdeithas Prif Swyddogion yr Heddlu (ACPO) wedi cydnabod y rhaglen hyfforddi'n enghraifft o arfer da a fydd yn cael ei rhaeadru ledled y DU.

5.9 Ym Mehefin 2013 trefnodd y CAMMP ymweliad â CMPDU ar gyfer Ymatebwyr Cyntaf yr MCC yng Nghymru, Arweinwyr Strategol a Phwyntiau Cyswllt Unigol y pedwar Heddlu yng Nghymru a Chydgysylltwyr Cydlyniant Cymunedol Llywodraeth Cymru. Yn ystod yr ymweliad cyflwynwyd y briffiad diweddaraf ar gudd-wybodaeth am fasnachu mewn pobl yng Nghymru a'r DU gan Bennaeth CMPDU, cafwyd gwybodaeth am rôl y Cynghorwyr Tactegol ac eglurhad o broses yr MCC a chyfle i drafod materion â staff.

Mentrau lleol

5.10 Yn 2012 cyflwynodd Prif Weithredwr Ynys Môn gais ar y cyd ar ran Prif Weithredwyr y chwe Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru, Heddlu Gogledd Cymru a phartneriaid allweddol eraill i Gronfa Cydweithredu Rhanbarthol Llywodraeth Cymru. Roedd y cais yn un am benodi Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Rhanbarthol ar gyfer Gogledd Cymru i gydgyssylltu gweithgareddau ledled Gogledd Cymru ac am sefydlu Grŵp Cyflawni Rhanbarthol ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl. Cymeradwywyd y cais ac, ar ôl proses recriwtio agored, penodwyd James Coy i'r swydd a dechreuodd ar ei waith yn Nhachwedd 2013. Swydd 'Pathfinder' yw hon a fydd yn cynnig ffordd o ymchwilio i effeithiolrwydd gweithredu ar lefel ranbarthol i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl. Os bydd yn llwyddiannus, caiff ei chyflwyno mewn rhannau eraill o Gymru.

5.11 Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn datblygu menter amlasiantaethol i ddelio â'r cynnydd posibl mewn masnachu mewn pobl yn yr ynys mewn cysylltiad â phorthladd Caergybi, diwydiannau gwledig ac, yn benodol, y cynllun arfaethedig i adeiladu gorsaf bŵer niwclear a fydd yn cyflogi 6-8,000 o weithwyr yn ystod y cyfnod adeiladu. Mae'r CAMMP yn cydweithio â Phrif Weithredwr Ynys Môn i hyrwyddo'r fenter amlasiantaethol hon.

5.12 Roedd Prif Weithredwr Cyngor Sir Ddinbych, Mohammed Mehmet, wedi'i enwebu gan y cyn Weinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau yn Hyrwyddwr ar gyfer y gwaith hwn. Wrth gynrychioli Gogledd Cymru ar y Grŵp Arweinyddiaeth Gwasanaethau Cyhoeddus, mae wedi hybu ymwybyddiaeth o fasnachu mewn pobl yng Ngogledd Cymru, gan adeiladu ar sail y profiad yn Ynys Môn. Bydd Mr Mehmet yn gwneud rhagor i ledaenu'r gwersi a ddysgwyd ymhlith Prif Weithredwyr yr holl Awdurdodau Lleol yng Nghymru a Gwasanaethau Cyhoeddus eraill. Mae'r CAMMP yn cydweithio'n agos â'r Prif Weithredwr i hybu'r gwaith hwn.

5.13 Yn sgîl llwyddiant Grŵp Ymgynghori Gwent ar Fasnachu mewn Pobl, mae Fforymau Atal Masnachu mewn Pobl wedi'u sefydlu bellach ar gyfer Caerdydd, De Cymru a Bae'r Gorllewin. Pwrpas y Fforymau hyn yw hybu ymwybyddiaeth, rhannu arferion da ynghylch gwybodaeth/cudd-wybodaeth a hyrwyddo hyfforddiant a mentrau i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl a chynorthwyo dioddefwyr. Mae aelodaeth y Fforymau Rhanbarthol yn adlewyrchu'r Grŵp Arweinyddiaeth gan eu bod yn cynnwys cynrychiolwyr o sefydliadau sy'n gorfodi'r gyfraith, sefydliadau cymorth a chyrrff anllywodraethol. Mae Fforymau Atal Masnachu mewn Pobl yn cael eu datblygu'n awr ar gyfer Gogledd Cymru ac ardal Dyfed-Powys.

5.14 Mae Fforwm Atal Masnachu mewn Pobl Caerdydd wedi treialu Cynhadledd Asesu Risg Amlasiantaethol ar Fasnachu mewn Pobl ac, ar ôl cael adborth cadarnhaol, bydd yn defnyddio'r broses hon ym mhob achos yn y dyfodol lle y mae posibilrwydd bod rhywun wedi dioddef o ganlyniad i fasnachu mewn pobl. Mae'r cynadleddau hyn yn cael eu harwain gan Bawso ac yn cynnwys nifer o bartneriaid amlasiantaethol. Mae'r CAMMP yn rhaeadru'r arfer da hwn ledled Cymru.

Gweithgareddau gweithredol

5.15 Mae'r CAMMP yn cydweithio â chymheiriaid ar fenter sy'n cael ei harwain gan Wasanaeth Erlyn y Goron i gyflwyno Timau Ymchwilio ar y Cyd ar gyfer achosion o fasnachu mewn pobl. Ymhlith y partneriaid eraill y mae'r Asiantaeth Trosedd Cenedlaethol, yr Heddlu, Gwasanaeth Mewnffudo'r Swyddfa Gartref a'r Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau.

5.16 Ym Mawrth 2013 lansiodd ACPO Cymru a Lloegr 'Ymgyrch Eagle'. Amcan yr ymgyrch hon yw hybu ymwybyddiaeth, derbyn mwy o wybodaeth a gwella'r cydgysylltu a'r gweithgareddau gweithredol yn yr holl Heddluoedd ledled Cymru a Lloegr. Mae pob un o'r pedwar Heddlu yng Nghymru yn cynnal gweithrediadau i atal masnachu mewn pobl. Mae'r CAMMP yn cydweithio â'r Pwynt Cyswllt Unigol ym mhob un o'r Heddluoedd ac yn sicrhau bod arferion da yn cael eu rhannu a'u rhaeadru ledled Cymru.

Cyfathrebu

5.17 O dan Gynllun Cyflawni'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru, mae tudalennau gwe Llywodraeth Cymru ar fasnachu mewn pobl wedi'u hadolygu a'u diweddarau i greu un pwynt cyfeirio

ar gyfer gwybodaeth i weithwyr proffesiynol, ymarferwyr a'r cyhoedd. Mae'r tudalennau gwe yn 'ddogfen fyw' ac mae'r swyddog CAMMP sydd newydd ei benodi'n gyfrifol am ei diweddarau.

5.18 Er mwyn nodi Diwrnod Gwrth-Gaethwasiaeth (dydd Gwener 18 Hydref 2013) cynhaliwyd Cynhadledd Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghanolfan Gynadledda Catrin Finch ym Mhrifysgol Glyndŵr, Wrecsam. Roedd mwy na 100 o ymarferwyr yn bresennol yn y gynhadledd lwyddiannus hon a chyflwynwyd y prif anerchiad gan Lesley Griffiths AC, y Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth.

Pennod 6

Y Camau Nesaf

6.1 camau nesaf fydd rhoi'r gwaith sydd wedi'i wneud eisoes ar sail gadarn a sicrhau bod y cynnydd yn parhau ar gyflawni'r Amcanion Strategol yng Nghynllun Cyflawni'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru. Rhan o'r gwaith hwn fydd parhau i ddatblygu sylfaen dystiolaeth o setiau data 'cynradd ac eilaidd', hybu ymwybyddiaeth a darparu rhaglenni hyfforddi.

6.2 Drwy sicrhau bod dau Sefydliad Ymatebwyr Cyntaf ar waith, sef Bawso a New Pathways, rhagwelir y bydd mwy o ddiodefwr masnachu mewn pobl yn ddigon hyderus i'w hatgyfeirio eu hunain at y Mecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol ac yn cael cymorth i wneud hynny. Bydd hyn yn rhoi darlun mwy cywir o raddau'r masnachu mewn pobl yng Nghymru ac yn darparu sylfaen dystiolaeth i'r Grŵp Arweinyddiaeth i'w defnyddio wrth wneud penderfyniadau a llywio gweithgareddau i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl.

6.3 Byddwn yn rhoi cymorth i ddatblygu mwy o Fforymau Atal Masnachu mewn Pobl Rhanbarthol ledled Cymru gan gynnwys, yn benodol, y rheini sydd wedi'u cynnig ar gyfer ardal Dyfed-Powys a Gogledd Cymru.

6.4 Parheir i ddatblygu Tudalen We Llywodraeth Cymru ar Atal Masnachu mewn Pobl a'i hyrwyddo'n bwynt cyfeirio cyntaf ar gyfer gwybodaeth am Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru a thu hwnt.

6.5 Bydd y CAMMP yn cydweithio â Chydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Rhanbarthol Gogledd Cymru i sefydlu Grŵp Cyflawni Gogledd Cymru ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl ac i ddatblygu Cynllun Cyflawni i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl yng Ngogledd Cymru. Ar ôl dysgu'r gwersi o'r prosiect "Pathfinder" hwn, rhoddir ystyriaeth hefyd i ffyrdd o ariannu a phenodi rhagor o Gydgysylltwyr Rhanbarthol.

6.6 Mae Cymdeithas Prif Swyddogion yr Heddlu (ACPO) wedi lansio 'Ymgyrch Eagle' ac mae pob un o'r pedwar Heddlu yng Nghymru'n cynnal gweithrediadau ataliol a rhagweithiol i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl. Mae'r CAMMP yn cydweithio â'r Pwynt Cyswllt Unigol ym mhob un o'r Heddluoedd, gan hwyluso'r gwaith o rannu arferion da ledled Cymru a thu hwnt.

6.7 Bydd y rhaglen hyfforddi amlasiantaethol arbenigol ar gyfer Uwch-swyddogion Ymchwilio, a ddarperir gan Ganolfan Hydra ym mhencadlys Heddlu De Cymru, yn cael ei hymestyn ymhellach i gynnwys yr holl Uwch-swyddogion Ymchwilio yng Nghymru. Bydd hyn yn sicrhau bod Uwch-swyddogion Ymchwilio wedi'u hyfforddi i ymchwilio i achosion o fasnachu mewn pobl ac i ddod â'r cyflawnwyr o flaen eu gwell gan atafaelu eu hasedau.

6.8 Ar 7 Hydref 2013 lansiodd yr Asiantaeth Troseddau Cenedlaethol (NCA). Credir mai masnachu mewn pobl yw'r trosedd ail fwyaf cyffredin ledled y byd, ar ôl masnachu mewn cyffuriau, a'i fod yn cynnwys masnachu plant ac oedolion i mewn ac allan o'r DU, ac mae'r NCA wedi datgan mai hon fydd un o'i blaenoriaethau allweddol. Gan fod dioddefwyr hefyd yn cael eu masnachu o fewn Cymru a'r DU, bydd yr NCA yn gallu cydweithio'n agos â'r CAMMP i ddelio â'r mater hwn yng Nghymru.

6.9 Ar 17 Hydref 2013, roedd y Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth yn bresennol mewn Cyfarfod Eithriadol o'r Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol ar Fasnachu mewn Pobl yn 10 Downing Street a gafodd ei gadeirio gan y Prif Weinidog. Eglurodd y Prif Weinidog gynlluniau ar gyfer Mesur Caethwasiaeth Fodern y bwriedir ei gyflwyno ym Mai 2014. Cynnwys arfaethedig y mesur yw:

- Cydgrynhoi'r ddeddfwriaeth bresennol
- Cyflwyno Comisiynydd Atal Caethwasiaeth
- Cyflwyno gorchmynion atal masnachu mewn pobl
- Ystyriaethau eraill i gryfhau ymrwymiad y DU i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl gan gynnwys:
 - Cadwynau cyflenwi tryloyw mewn cwmnïau
 - Rhoi mwy o bwerau i'r Heddlu i fyrddio, ymyrryd a chyfarwyddo llongau ar y môr mawr
 - Defnyddio asedau masnachwyr sydd wedi'u hatafael i gynnal gweithgareddau i atal masnachu mewn pobl
 - Archwilio'r dulliau llywodraethu ar gyfer masnachu mewn pobl gan ystyried y dichonolrwydd o gyflwyno rhwydwaith o gydgyssylltwyr rhanbarthol i gynorthwyo'r Comisiynydd
 - Sefydlu tasglu rhithwir i hybu gweithrediadau lleol a rhanbarthol i atal masnachu mewn pobl

6.10 Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu'r camau y mae Llywodraeth y DU wedi'u cymryd yn ddiweddar ar Fasnachu mewn Pobl. Edrychwn ymlaen at gydweithio â Llywodraeth y DU a rhannu mwy o'n profiad o'r gwaith sydd wedi'i wneud yng Nghymru yn y maes pwysig hwn yn y blynyddoedd diwethaf.

Atodiad A

Cylch Gorchwyl y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

Bydd y Grŵp yn darparu arweinyddiaeth a bydd yn llais 'dylanwadu' strategol o blaid nod Llywodraeth Cymru o wneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at fasnachu mewn pobl a rhoi'r cymorth gorau posibl i ddioddefwyr sydd wedi'u masnachu.

Bydd y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru yn cyflawni hyn yn y ffyrdd canlynol:

- Bod yn bwynt cyfeirio ar faterion sy'n ymwneud â masnachu mewn pobl yng Nghymru
- Gweithio'n gydweithredol i hybu ymwybyddiaeth o fasnachu mewn pobl yng Nghymru
- Darparu cyfarwyddyd a chyngor i'r Grwpiau Cyflawni Rhanbarthol ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl
- Darparu data ystadegol a datblygu ffyrdd ystyrlon o ddadansoddi data
- Hyrwyddo a rhaedru arferion da ledled Cymru
- Hyrwyddo ymchwil a gwerthuso
- Estyn allan at sefydliadau a chymunedau nad ydym wedi cysylltu â nhw eto

Aelodaeth y Grŵp

- Drwy wahoddiad y Grŵp Arweinyddiaeth

Cynghorwyr/Sylwedyddion

- Yn ôl yr anghenion sydd wedi'u nodi gan y grŵp
- Ceir gwahodd 2 sylwedydd ar y mwyaf i gyfarfodydd y grŵp

Amllder a hyd y cyfarfodydd

- Chwarterol

Atodiad B

Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

Cynllun Cyflawni

Cyflawni'r Strategaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

2013 – 2014

Y Cynllun Cyflawni ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru yw'r fframwaith i'w ddefnyddio gan bartneriaid allweddol i gyfrannu at wneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at fasnachu mewn pobl ac yn cynorthwyo dioddefwyr sydd wedi'u masnachu.

Cynnwys

1. Cyflwyniad a diben
2. Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru
3. Cynllun Gweithredu
4. Monitro a gwerthuso

Atodiad A – Cylch Gorchwyl y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

Atodiad B – Ystadegau'r Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol ar gyfer Cymru 2012

(Sylwer: Y rhifau tudalen yw'r rhai ar gyfer yr Adroddiad Blynyddol hwn ac nid dogfen y Cynllun Cyflawni)

1. Cyflwyniad a Diben

Cefndir: Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

- 1.1. Er mwyn mynd i'r afael â masnachu mewn pobl, rhaid cael cydweithredu ar draws ffiniau'r pedair Llywodraeth yn y DU. Mae'r ymateb yng Nghymru wedi'i atgyfnerthu drwy benodi Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl (CAMMP). Nod y rôl yw gwneud Cymru'n wlad sy'n elyniaethus tuag at Fasnachu mewn Pobl a chydgysylltu'r cymorth gorau posibl i ddiodefwyr.
- 1.2. Mae masnachu mewn pobl yn cael ei ystyried yn 'drosedd cudd' a derbynnir yn gyffredinol fod nifer yr achosion yn fwy na'r hyn a gofnodir. Y mathau o fasnachu mewn pobl yw:
 - Caethiwed domestig
 - Camfanteisio rhywiol
 - Camfanteisio ar blant
 - Camelwa o lafur
 - Ecsbloetio troseddol
 - Casglu meinweoedd/organau dynol

Pwrpas y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

- 1.3.1. Mae Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru wedi'i sefydlu sy'n cynnwys penderfynwyr strategol allweddol mewn sefydliadau datganoledig statudol a sefydliadau datganoledig anstatudol a sefydliadau eraill gan gynnwys y sector gwirfoddol. Nod y Grŵp Arweinyddiaeth yw darparu sylfaen dystiolaeth ar faint y problemau, pennu cyfeiriad strategol yr agenda yng Nghymru, helpu ac annog Grwpiau Cyflawni Rhanbarthol i rannu arferion da â phartneriaid ac adrodd ar gynnydd i'r Gweinidog. Cynhaliwyd cyfarfod cyntaf y grŵp ar ddydd Mercher 13 Chwefror 2013. Defnyddir y Cynllun Cyflawni hwn i fonitro a gwerthuso gweithgareddau ar sail Cynllun Gweithredu (gweler adran 3) er mwyn adrodd ar y cynnydd ar gyflawni amcanion strategol y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru.
- 1.3.2. Bydd Grwpiau Cyflawni Rhanbarthol ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yn cael eu sefydlu yng Ngwent, De Cymru, Dyfed Powys, Gogledd Cymru a Bae'r Gorllewin. Bydd y Grwpiau Cyflawni Rhanbarthol yn gyfrifol am weithgareddau gweithredol a

byddant yn cwrdd bob mis i adrodd ar gynnydd. Byddant hefyd yn cyflawni swyddogaeth rhannu gwybodaeth/cuddwybodaeth. Bydd aelodaeth y Grwpiau Cyflawni Rhanbarthol yn adlewyrchu aelodaeth y Grŵp Arweinyddiaeth ac yn cynnwys cynrychiolwyr o lefelau gweithredol y priod sefydliadau.

1.4. Yng Nghymru bydd y strategaeth i fynd i'r afael â masnachu mewn pobl yn cael ei chyflawni drwy:

- Hybu ymwybyddiaeth
- Atal
- Gorfodi
- Cynorthwyo dioddefwyr

2. Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru

2.1 Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru yn darparu arweinyddiaeth strategol ar gyfer mynd i'r afael â masnachu mewn pobl yng Nghymru. Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru mewn sefyllfa unigryw lle y gall ychwanegu gwerth drwy gydgyssylltu camau gweithredu rhwng partneriaid sy'n sefydliadau datganoledig a rhai sydd heb eu datganoli a sefydliadau anllywodraethol er mwyn cynllunio a hyrwyddo camau gweithredu yng Nghymru, gan fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd sydd ar gael. Mae'r Cynllun Cyflawni yn ategu'r trefniadau ar gyfer llywodraethu ac adrodd ar gamau i ddelio â masnachu mewn pobl yng Nghymru.

2.2 Pennaeth Is-adran Diogelwch Cymunedol Llywodraeth Cymru sy'n cadeirio'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru. Mae'n dod ag arweinwyr y partneriaid perthnasol yng Nghymru ynghyd, gan gynnwys Is-adrannau eraill o Lywodraeth Cymru, ACPO Cymru, yr Asiantaeth Troseddau Cyfundrefnol Difrifol, Uned Wybodaeth Ranbarthol Cymru, Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau, y Swyddfa Gartref (gan gynnwys Mewnffudo a Gorfodi), Gwasanaeth Eryl y Goron, y Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid, yr Adran Gwaith a Phensiynau, Byrddau Iechyd Lleol Cymru, Awdurdodau Lleol Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Fforwm Cyrff Anllywodraethol ar Atal Masnachu mewn Pobl, Bawso a Chomisiynydd Plant Cymru. Mae Cylch Gorchwyl y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru yn Atodiad A.

- 2.3 Un o nodau'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru yw darparu sylfaen dystiolaeth i ddangos graddau'r masnachu mewn pobl yng Nghymru. Ar hyn o bryd, dim ond ystadegau'r Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol sydd ar gael, ac nid yw'r rhain yn ddigon ar eu pen eu hunain i ddangos maint y broblem hon er mwyn gallu gwneud penderfyniadau ar weithgareddau sydd wedi'u seilio ar wybodaeth. Mae ystadegau'r Mekanwaith Cyfeirio Cenedlaethol ar gyfer Cymru yn 2012 yn Atodiad B.

3. Cynllun gweithredu

- 3.1. Fel y nodwyd ym mharagraff 1.3, mae'r cynllun gweithredu hwn yn disgrifio'r holl gamau sydd eu hangen i gyflawni'r amcanion strategol. Bydd y camau hyn yn cael eu harolygu gan y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru.
- 3.2. Bydd y gallu i gyflawni'r Cynllun Gweithredu hwn yn dibynnu'n helaeth ar gwblhau'r camau gweithredu gan yr holl bartneriaid perthnasol. Mae hanes o weithio cadarn mewn partneriaeth yng Nghymru a bydd hyn yn ffactor hanfodol ar gyfer sicrhau llwyddiant wrth weithredu'r cynllun.

Amcanion Strategol	Camau â Blaenoriaeth	Sut y cyflawnir hyn ac a yw'n dibynnu ar gamau eraill?	Perchennog	Amserlen	Dyddiad Adolygu	Statws
1. Datblygu sylfaen dystiolaeth gan ddefnyddio setiau data 'cynradd ac eilaidd' er mwyn rhoi gwybodaeth well i'r Grŵp Arweinyddiaeth am raddau'r Masnachu mewn Pobl yng Nghymru	Datblygu'r data perthnasol sydd ar gael i alluogi'r Grŵp Arweinyddiaeth i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth well a llywio gweithgareddau i fynd i'r afael â Masnachu mewn Pobl yng Nghymru	<p>Cydweithio â phartneriaid mewn sefydliadau datganoledig, rhai sydd heb eu datganoli a sefydliadau eraill a chyrrff anllywodraethol</p> <p>Pwyntiau Cyswllt Unigol:</p> <p>Canolfan Masnachu mewn Pobl y DU – Liam Vernon</p> <p>ACPO Cymru – Jeff Farrar /Prif Gwnstabl Heddlu Gwent</p> <p>Y Swyddfa Gartref – Mewnfudo a Gorfodi - Abigail Corbett</p> <p>Cydgysylltwyr Cydlyniant Cymunedol Llywodraeth Cymru – Nathan Cook</p> <p>Gwasanaeth Erllyn y Goron</p>	<p>Stephen Chapman Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl Llywodraeth Cymru</p> <ul style="list-style-type: none"> Papur sefyllfa wedi'i gyflwyno ym Mehefin 2013 i'r Grŵp Arweinyddiaeth a mwy o waith ymchwil wedi'i gomisiynu gyda Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi (GGD) Llywodraeth Cymru. Robert Willis Uwchswyddog Ymchwil (GGD) wedi ymgymryd â'r gwaith a bydd yn llunio adroddiad ar gyfer cyfarfod y Grŵp Arweinyddiaeth ym mis Tachwedd i 	Erbyn Tachwedd 2013	31 Hydref 2013	GWYRDD

		<p>Cymru – Kim-Ann Williamson</p> <p>Ymddiriedolaeth Prawf Cymru – Tony Kirk</p> <p>Fforwm Cyrff Anllywodraethol ar Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru – Barbara Natasegara</p> <p>Iechyd – Hannah Jones Llywodraeth Cymru</p> <p>Canolfannau Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol Cymru – Ditectif Uwch-arolygydd Lorraine Davies</p> <p>Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi Llywodraeth Cymru – Robert Willis</p>	<p>ddisgrifio'r gwaith ymchwil ar themâu yn y dyfodol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Masnachu mewn Pobl yn rhan o Adolygiad o Wasanaethau Llywodraeth Cymru a fydd yn adrodd ar ei ganfyddiadau i'r Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth yn Hydref 2013 a rhoddir adroddiad diweddar ar hynny i'r Grŵp Arweinyddiaeth • Y CAMMP yn aelod bellach o Is-grŵp Data Grŵp Cyd-strategaeth y DU a bydd yn cydweithio â chymheiriaid i chwilio am arferion da ar gyfer casglu data am fasnachu mewn pobl. 			
--	--	---	---	--	--	--

			Bydd y CAMMP yn rhoi diweddariadau ar hyn i'r Grŵp Arweinyddiaeth			
2. Cwmpasu 'Dadansoddiad o Anghenion Hyfforddi' ar gyfer yr hyfforddiant sy'n cael ei ddarparu yng Nghymru ar hyn o bryd ac anghenion y dyfodol	Mae hyfforddiant hybu ymwybyddiaeth a hyfforddiant arbenigol yn cael eu darparu gan nifer o sefydliadau ledled Cymru. Bwriedir casglu'r wybodaeth hon am y ddarpariaeth i lywio hyfforddiant yn y dyfodol er mwyn blaengynllunio ac adnabod unrhyw fylchau	Bydd y partneriaid yn rhoi manylion am yr hyfforddiant sy'n cael ei ddarparu'n awr, am hyfforddiant arfaethedig a manylion y darparwyr hyfforddiant	<p>Kim-Ann Williamson Rheolwr Amrywiaeth ac Ymgysylltu Cymunedol Gwasanaeth Eryl y Goron</p> <ul style="list-style-type: none"> Y Grŵp Arweinyddiaeth yn ei gyfarfod ar 27/6/13 wedi enwebu Kim-Ann Williamson i arwain grŵp gorchwyl a gorffen ac adrodd ar y canfyddiadau cyntaf i'r Grŵp Arweinyddiaeth 	Erbyn Tachwedd 2013	31 Hydref 2013	GWYRDD
3. Datblygu Protocolau ar gyfer Rhannu Gwybodaeth/Cud	Pennu protocolau ar gyfer rhannu gwybodaeth/cudd-wybodaeth am	Cydweithredu rhwng partneriaid amlasiantaethol er mwyn cyfrannu. Hefyd bydd pob partner yn enwi	Lian Penhale Uned Wybodaeth Ranbarthol Cymru (Yr			

d-wybodaeth	fasnachu mewn pobl ar sail ardaloedd y pedwar Heddlu yng Nghymru gyda 'chanolbwynt' ar gyfer Cymru gyfan	<p>Pwynt Cyswllt Unigol yn ei sefydliad</p> <p>Pwyntiau Cyswllt Unigol 'Ymgyrch Eagle' wedi'u henwi ac wedi dechrau ar eu gwaith ym mhob un o'r pedwar Heddlu yng Nghymru</p>	<p>Heddlu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Protocol rhwng y pedwar Heddlu yng Nghymru a'r Uned Wybodaeth Ranbarthol wedi'i roi ar waith (Mehefin 2013). • Gwaith yn parhau â phartneriaid amlasiantaethol i ddatblygu protocolau ac adroddir ar gynnydd yng nghyfarfodydd y Grŵp Arweinyddiaeth. Fforymau Amlasiantaethol ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl wedi'u sefydlu bellach ar gyfer Caerdydd, Gwent, a De Cymru a chyflwynir Fforymau yng 	Erbyn Mehefin 2013 – WEDI'I GYFLAW NI Yn parhau	31 Mai 2013	GWYRDD
--------------------	--	---	---	--	-------------	---------------

			Ngogledd Cymru a Dyfed-Powys			
4. Datblygu Cynllun Cyfathrebu ac Ymgysylltu ar gyfer Masnachu mewn Pobl yng Nghymru	Mae'r wybodaeth am Fasnachu mewn Pobl yng Nghymru yn 'gyfyngedig' ar hyn o bryd	<p>Cymorth gan Is-adran Gyfathrebu Llywodraeth Cymru a phartneriaid drwy ddarparu gwybodaeth (Pwynt Cyswllt Unigol: James Pearson)</p> <p>Mae'r mentrau'n cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diweddarau Tudalen We Llywodraeth Cymru a fydd yn darparu dolennau a manylion cyswllt partneriaid, pecynnau cyngor i ymarferwyr, gwybodaeth am ddigwyddiadau, seminarau a hyfforddiant ynghyd ag ystadegau'r MCC a gwybodaeth arall sy'n gysylltiedig â masnachu mewn pobl ar gyfer ymarferwyr, ymchwilwyr a'r cyhoedd • Bydd Cynorthwydd y CAMMP yn cyflawni'r 	Stephen Chapman Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl	Erbyn Medi 2013 – WED'I GYFLAW NI	31 Awst 2013	GWYRDD

		<p>gwaith hwn ym misoedd Gorffennaf/Awst 2013 yn ystod ei leoliad. Y Dudalen We i'w rheoli gan HEO ar Atal Masnachu mewn Pobl</p> <p>Rhai o'r mentrau eraill yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd Uned Wybodaeth Ranbarthol yr Heddlu/Heddlu De Cymru (Lian Penhale) yn llunio DVD 'Rich Picture' ar Atal Masnachu mewn Pobl erbyn Hydref/Tachwedd 2013 i hybu ymwybyddiaeth. Roedd y gwaith hwn wedi'i drefnu ar gyfer mis Medi yn wreiddiol ond mae'r broses wedi'i gohirio oherwydd blaenoriaethau eraill yn Uned Gyfryngau Heddlu De Cymru • Bydd y Grŵp Arweinyddiaeth yn 		Tachwedd 2013	31 Hydref 2013	GWYRDD
--	--	---	--	---------------	----------------	--------

		<p>datblygu dulliau eraill o hybu ymwybyddiaeth gan gynnwys datganiadau i'r wasg, erthyglau etc a fydd yn parhau yn y dyfodol. Mae'r CAMMP wedi cydweithio ag Uwchswyddog Cyfathrebu Llywodraeth Cymru Anna Miller</p>				
<p>5. Gofal am Ddiodefwyr</p>	<p>Datblygu 'Llwybr Gofal ar gyfer Dioddefwyr' yng Nghymru.</p>	<p>Datblygu 'Llwybr Gofal ar gyfer Dioddefwyr' sy'n rhoi'r cymorth gorau posibl i ddiodefwyr sydd wedi'u masnachu</p>	<p>Angelina Rodrigues Dirprwy Brif Weithredwr Bawso.</p> <p>Rhoddir adroddiad diweddarau cychwynnol i'r Grŵp Arweinyddiaeth yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd am y gwaith sy'n cael ei dreialu yng Nghaerdydd ar hyn o bryd</p>	<p>Erbyn Ionawr 2014</p>	<p>31 Rhagfyr 2013</p>	<p>GWYRDD</p>

4. Monitro a gwerthuso

- 4.1. Bydd y CAMMP yn adrodd ar y cynnydd ar gyflawni Amcanion Strategol y Cynllun Gweithredu i'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru.
- 4.2. Bydd y Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru yn dal Amcanion Strategol y Cynllun Gweithredu dan sylw'n rheolaidd yn y cyfarfodydd a drefnir ac yn adrodd ar risgiau ar sail eithriadau yn ôl yr angen.
- 4.3. Mae'r Cynllun Gweithredu hwn yn 'ddogfen fyw'. Bydd yn cael ei werthuso'n barhaus a rhoddir adroddiadau diweddarau rheolaidd ar hynny i aelodau'r Grŵp Arweinyddiaeth ar gyfer Atal Masnachu mewn Pobl yng Nghymru.

Atodiad C

Ystadegau'r Mecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC) ar gyfer Cymru 2012

Yn 2012 cafodd Mecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol (MCC) y DU 34 o atgyfeiriadau am ddiodefwyr dichonol masnachu mewn pobl gan sefydliadau ymatebwyr cyntaf yng Nghymru. Mae'r nifer hwn yn 48% yn uwch na nifer yr atgyfeiriadau yn 2011 ac yn 3% o'r holl atgyfeiriadau at yr MCC yn y DU.

Roedd y 34 atgyfeiriad yn cynnwys 21 o ferched (62%) a 13 o ddynion (38%). Roedd 24 (71%) o'r atgyfeiriadau ar gyfer categorïau camfanteisio ar oedolion a 10 (29%) ar gyfer camfanteisio ar bobl ifanc dan oed.

Y math o gamfanteisio honedig	Merched	Dynion	Cyfanswm
Oedolion – Caethwasiaeth Ddomestig	6	0	6
Oedolion – Camelwa o Lafur	2	5	7
Oedolion – Camfanteisio Rhywiol	10	0	10
Oedolion – Camfanteisio o fath anhysbys	0	1	1
Pobl Ifanc dan Oed - Caethwasiaeth Ddomestig	1	1	2
Pobl Ifanc dan Oed - Camelwa o Lafur	0	4	4
Pobl Ifanc dan Oed - Camfanteisio Rhywiol (nid yn wladolyn y DU)	2	0	2
Pobl Ifanc dan Oed - Camfanteisio o fath anhysbys	0	2	2
Cyfanswm	21	13	34

Awdurdod Cymwys	Cyfanswm
Asiantaeth Ffiniau'r DU	20
Asiantaeth Ffiniau'r DU o fewn CMPDU	7
CMPDU	7
Cyfanswm	34

Gwlad Wreiddiol yr Holl Ddiodefwyr a Atgyfeiriwyd yn 2012

Safle	Cenedligrwydd/ Gwlad Wreiddiol	Merched	Dynion	Cyfanswm
1	Gwlad Pwyl	2	4	6
2	Albania	4	0	4
2	Nigeria	4	0	4
2	Fiet-nam	1	3	4
5	Bangladesh	1	2	3
6	Tsieina	0	2	2
6	Kenya	2	0	2
8	Affganistan	0	1	1
8	Gweriniaeth Ddemocrataidd Congo	1	0	1
8	Ethopia	1	0	1
8	Gambia	1	0	1
8	Rwsia	1	0	1
8	Sierra Leone	0	1	1
8	Slofacia	1	0	1
8	Togo	1	0	1
8	Uganda	1	0	1
	Cyfanswm	21	13	34

Oedolion a Atgyfeiriwyd¹

Safle	Cenedligrwydd/ Gwlad Wreiddiol	Cyfanswm Oedolion
1	Gwlad Pwyl	6
2	Albania	4
3	Kenya	2
3	Nigeria	2
5	Bangladesh	1
5	Tsieina	1
5	Gweriniaeth Ddemocrataidd Congo	1
5	Ethopia	1
5	Gambia	1
5	Rwsia	1
5	Sierra Leone	1
5	Slofacia	1
5	Togo	1
5	Uganda	1
	Cyfanswm	24

¹ Oedran wedi'i seilio ar oedran ar adeg y camfanteisio cyntaf.

Pobl Ifanc dan Oed a Atgyfeiriwyd²

Safle	Cenedligrwydd/ Gwlad Wreiddiol	Cyfanswm Pobl Ifanc dan Oed
1	Fiet-nam	4
2	Nigeria	2
2	Bangladesh	2
4	Tsieina	1
4	Affganistan	1
	Cyfanswm	10

Cyfansymiau'r Atgyfeiriadau gan Sefydliadau Ymatebwyr Cyntaf³

Sefydliad Ymatebwyr Cyntaf	Oedolion		Cyfanswm Oedolion	Pobl Ifanc dan Oed		Cyfanswm Pobl Ifanc dan Oed	Cyfanswm
	Merched	Dynion		Merched	Dynion		
Heddlu Avon a Gwlad yr Haf	0	0	0	0	1	1	1
Heddlu Dyfed-Powys	1	0	1	0	0	0	1
Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau	1	3	4	0	0	0	4
Heddlu Gwent	1	0	1	0	0	0	1
Awdurdod Lleol	0	0	0	0	3	3	3
Heddlu Gogledd Cymru	1	1	2	0	0	0	2
Byddin yr Iachawdwriaeth	6	0	6	0	0	0	6
Heddlu De Cymru	0	1	1	1	0	1	2
Asiantaeth Ffiniau'r DU	10	1	11	0	3	3	14
Cyfanswm	20	6	26	1	7	8	34

² 17 oed neu'n iau ar adeg y camfanteisio honedig cyntaf

³ Yr oedran ar adeg yr atgyfeirio, nid ar adeg y camfanteisio cyntaf.

Atodiad D

Aelodaeth a Chylch Gorchwyl y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol ar Fasnachu mewn Pobl

- 1) Bydd y Grŵp Gweinidogol Rhyngadrannol ar Fasnachu mewn Pobl yn cael ei gadeirio gan y Gweinidog Gwladol dros Fewnfudo a bydd yn cynnwys cynrychiolwyr Gweinidogol o bob rhan o'r DU:

Y Swyddfa Gartref;
Y Weinyddiaeth Gyfiawnder;
Yr Adran Addysg;
Yr Adran Iechyd;
Yr Adran Gwaith a Phensiynau;
Yr Adran dros Ddatblygu Rhyngwladol;
Y Swyddfa Dramor a Chymanwlad;
Yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol;
Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi;
Gweithrediaeth yr Alban;
Llywodraeth Cymru;
Cynulliad Gogledd Iwerddon;
Swyddfa Cymru;
Swyddfa'r Alban;
Swyddfa Gogledd Iwerddon;
Swyddfa'r Twrnai Cyffredinol.

- 2) Bydd y Grŵp yn cwrdd dair gwaith y flwyddyn.
- 3) Bydd cyfrifoldeb cyffredinol gan y Grŵp dros arolygu dull y DU o fynd i'r afael â masnachu mewn pobl, gan gynnwys Strategaeth Llywodraeth y DU ar Fasnachu mewn Pobl a chydymffurfiaeth gan y DU â gofynion yr UE a gofynion rhyngwladol.
- 4) Yn unol â'r gofynion yng Nghyfarwyddeb yr UE ar fasnachu mewn pobl 2011, y grŵp fydd mecanwaith rapporteur cenedlaethol y DU. Wrth gyflawni'r swyddogaeth hon, bydd y grŵp:
 - yn dadansoddi ac yn asesu tueddiadau o ran masnachu mewn pobl yn rheolaidd;
 - yn cydweithio â sefydliadau'r gymdeithas ddinesig, drwy gomisiynu a gweithio drwy'r Bwrdd Strategaeth Masnachu mewn Pobl;
 - yn llunio adroddiad blynyddol ar waith y DU ar fynd i'r afael â masnachu mewn pobl.

- 5) Bydd yr adroddiad blynyddol:
- yn dadansoddi ac yn asesu tueddiadau o ran masnachu mewn pobl yn y DU;
 - yn dangos y cynnydd gan y DU ar fynd i'r afael â masnachu mewn pobl;
 - yn ystyried adroddiadau cenedlaethol allweddol penodol a gyhoeddwyd yn ystod y cyfnod adrodd;
 - yn nodi ac yn rhoi crynodeb o'r bygythiadau allweddol a meysydd i'w gwella.
- 6) Bydd y Grŵp yn cyflawni swyddogaeth cydgysylltu i sicrhau bod gweithgarwch ar draws y DU yn gyson â Strategaeth Llywodraeth y DU ar Fasnachu mewn Pobl ac yn cyfrannu ati'n effeithiol. Bydd hefyd yn cyflawni swyddogaeth herio yng nghyswllt y gwaith sy'n cael ei lywio a'i gydgysylltu gan y Swyddfa Gartref, sef yr adran arweiniol ar fasnachu mewn pobl, a chaiff gomisiynu gwybodaeth, adroddiadau neu ddiweddariadau ar waith ar fasnachu mewn pobl yn ôl yr angen.
- 7) Bydd y Grŵp yn cael diweddariadau rheolaidd am wledydd penodol gan CMPDU ar sail gwybodaeth o'r Mecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol. Bydd diweddariadau o'r fath yn cynnwys crynodeb o'r gudd-wybodaeth a gasglwyd yn ystod y cyfnod adrodd, i hwyluso gwaith y grŵp ar asesu a dadansoddi tueddiadau o ran masnachu mewn pobl. Bydd y Grŵp yn dadansoddi'r data sydd wedi'u darparu gan CMPDU yn rheolaidd, gyda chymorth y Bwrdd Strategaeth Masnachu mewn Pobl, a chaiff ofyn am ragor o wybodaeth yn ôl yr angen.

Atodiad E

Acronymau

ACPO	Cymdeithas Prif Swyddogion yr Heddlu
CAMMP	Cydgysylltydd Atal Masnachu mewn Pobl
CLILC	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
CMPDU	Canolfan Masnachu mewn Pobl y DU
GLA	Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau
MCC	Mecanwaith Cyfeirio Cenedlaethol
NCA	Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol